

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

13 – 23 серпня 2021

ВІЗИТИ АНГЕЛИ МЕРКЕЛЬ ДО РОСІЇ І УКРАЇНИ: МИР НА СХОДІ УКРАЇНИ, МІЖНАРОДНІ ПЕРЕГОВОРИ І “ПІВНІЧНИЙ ПОТІК – 2”

20 серпня відбулася зустріч канцлера Німеччини Ангели Меркель і президента Росії Володимира Путіна. Переговори тривали три години. На порядку денному зустрічі, крім російсько-німецьких відносин, були міжнародні питання, пов'язані з ситуацією в Афганістані, Білорусі та Україні. За словами Путіна, Україна "ухвалила низку законопроектів, які суперечать Мінським домовленостям". Меркель в свою чергу висловила надію на те, що мирні переговори продовжаться в існуючих форматах, навіть коли вона залишить пост канцлера Німеччини, [повідомляє AFP](#). Канцлер Німеччини також виступила за те, щоб домогтися проведення зустрічі лідерів Росії, України, Німеччини та Франції щодо ситуації на сході України.

Цю ж ідею канцлер Меркель висловила і після зустрічі з президентом України Володимиром Зеленським, яка відбулася через два дні після візиту Меркель до Москви. Президент України підтримав ідею зустрічі лідерів, але закликав західних партнерів Києва чинити тиск на Росію, щоб домогтися прогресу у врегулюванні конфлікту, [передає AP](#). Зеленський зазначив, що Україна домагається постійного припинення вогню на сході країни, обміну полоненими, відкритих переходів на лінії зіткнення.

В ході переговорів було порушено і питання будівництва газопроводу "Північний потік - 2". Меркель заявила, що розглядає німецько-американську угоду "як зобов'язання уряду Німеччини відвести занепокоєння президента Зеленського з

приводу використання енергетики як зброї", [повідомляє The Washington Post](#). Вона сказала, що дуже серйозно ставиться до цього занепокоєння і вказала на призначення Німеччиною переговорника, який допоможе забезпечити продовження угоди про транзит газу через Україну після 2024 року. На прес-конференції Меркель також заявила, що очікує від наступного уряду Німеччини такої ж підтримки України, домагаючись відновлення територіальної цілісності країни і дозволяючи їй продовжити внутрішні реформи. З таким же зверненням виступили й організації-учасниці міжнародної платформи CivilIMPlus напередодні зустрічей Меркель з лідерами Росії та України. Текст заяви доступний [російською](#), [англійською](#) та [українською](#) мовами.

ПОГІРШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Екологічна ситуація на Донбасі погіршується – про це [розповіли](#) експерти Державного регіонального геологічного підприємства "Донецькгеологія". Найбільша загроза забруднення води і ґрунту пов'язана з трьома підприємствами на непідконтрольній уряду України частині Донбасу - шахтою "Юнком", хімічним заводом і ртутної шахтою в Горлівці. На даний момент в ОРДЛО затоплені щонайменше 49 шахт, при цьому з 2015 року відсутня офіційна інформація про їхній стан. У разі негативного розвитку ситуації, населення Донбасу і на непідконтрольній, і на підконтрольній території може втратити можливість користуватися прісною водою.

ГУМАНІТАРНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОСЯТЬ ПРО ДОПОМОГУ МЕШКАНЦЯМ ДОНБАСУ

Гуманітарні програми допомоги людям, які проживають вздовж лінії зіткнення на сході України, профінансовані менш, ніж на третину – про це [заявила](#) Оснат Лубрані, координаторка системи ООН в Україні / координаторка з гуманітарних питань. З наближенням холодів ситуація стає все більш тривожною. Пані Лубрані також зазначила додаткове навантаження через пандемію коронавірусу і збільшення кількості постраждалих серед цивільного населення. Негативно на положенні людей [позначаються і обмеження пересування через лінію дотику](#) – п'ять із семи контрольних пунктів в'їзду-виїзду на лінії зіткнення як і раніше не працюють через позицію так званих "Л / ДНР", а працюючі – найчастіше перевантажені. Серед найбільш уразливих груп – пенсіонери; [згідно з даними Рахункової палати України](#), на початок 2021 року заборгованість пенсіонерам, зареєстрованим на тимчасово непідконтрольних уряду України частинах Донецької та Луганської областей, склала 83 млрд гривень, при цьому лише 11 млрд гривень з цієї суми можуть бути витребувані особами, які перебувають на обліку на підконтрольній території. За даними аудиторів, заборгованість

виникла через те, що протягом трьох років уряд не затвердив порядок соціальних виплат переселенцям.

ОПУБЛІКОВАНО ЗАКОНОПРОЄКТ ЩОДО ПОЛІТИКИ ПЕРЕХІДНОГО ПЕРІОДУ

[Опубліковано текст законопроекту №5844](#) про державну політику перехідного періоду на окупованій частині Донбасу і в Криму. Огляд основних положень законопроекту [зробили](#) "Донбас Реаліі".

Документ пропонує закріпити умови проведення виборів на цих територіях після деокупації. Згідно з текстом, на тимчасово окупованих територіях не проводяться вибори або референдуми. На деокупованих територіях їх організація можлива тільки за можливості забезпечити невторчання у виборчий процес, в тому числі з боку Російської Федерації, дотримання прав внутрішньо переміщених осіб, відновлення українського теле- і радіомовлення, а також участь офіційних спостерігачів від ОБСЄ та інших міжнародних структур. [Соціологічне опитування](#), проведене Центром Разумкова в усіх регіонах України в липні-серпні цього року показало, що позиція щодо виборів у більшій частині українського суспільства збігається з положеннями, передбаченими в даному законопроекті; 60% учасників опитування вважають, що вибори на непідконтрольних територіях Донбасу повинні проводитися після виведення російських військ і повернення контролю України над цими територіями.

Текст законопроекту про політику перехідного періоду також містить умови контактів українських органів і чиновників з Росією і підконтрольними їй адміністраціями. [На думку спікера української делегації в Тристоронній контактній групі \(ТКГ\) Олексія Арестовича](#), мета цих положень – виключити можливість легітимізації підконтрольних Росії адміністрацій.

РОСІЯ ПРОДОВЖУЄ ВИДАВАТИ ПАСПОРТИ ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ

З січня по червень 2021 року Російська Федерація надала своє громадянство 184 385 громадянам України. Також понад 16000 осіб отримали посвідку на проживання. Про це [йдеться у статистичних даних](#) по міграційній ситуації МВС РФ. Однак в цих даних не уточнюється, яка частина статистики стосується жителів непідконтрольних уряду України частин Донбасу. При цьому міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров, коментуючи ситуацію з видачею паспортів, [заявив](#), що ця політика є продовженням принципу реалізації права на вибір громадянства, а участь в голосуванні на виборах в Державну думу Росії не створюватиме проблем для жителів Донбасу з російськими паспортами. Водночас голова Верховної Ради України Дмитро Разумков вважає, що влада повинна працювати для повернення людей в Україну, в тому числі тих, хто виїхав з Донбасу. Так, під час брифінгу він [прокоментував](#) інтерв'ю президента України Володимира Зеленського, в якому той висловив думку, що жителям окупованого Донбасу, які відчувають себе росіянами, варто їхати в Росію.

Кабінет міністрів України [затвердив](#) стратегію економічного розвитку Донецької та Луганської областей на період до 2030 року. У документі йдеться про підконтрольну українському уряду територію, куди уряд очікує залучити інвесторів. В основі стратегії лежить застосування моделі території пріоритетного розвитку, використання податкових і фінансових стимулів, зокрема, – страхування військово-політичних ризиків, розвиток критичної інфраструктури і регіонального ринку праці.

Віце-прем'єр України Олексій Резніков зазначив, що після деокупацію стратегія може бути масштабована на тимчасово окуповані території. При цьому після деокупації відновити економіку окремих районів Донецької та Луганської областей до довоєнного рівня не [вдасться](#).

Основним результатом реалізації стратегії має стати "забезпечення зростання рівня життя людей і формування здатних громад".